

לעילוי נשמת
הרב חפץ בן אסתר זצ"ל

בס"ד

אייר התשפ"ו
מפטיר | הפקנים הלויים בני צדוק (יחזקאל מד)
אבות פרק ד'

פרשת אמור

עלון חידושי תורה ופרפראות על **פרשת השבוע** בעניינא דיומא ממפרשי ומדרישי חז"ל
בפרשת **אמור** 124 פסוקים = דיינים. עדים.
בפרשת **אמור** 63 מצוות - מתוכן 24 מצוות עשה ו- 39 מצוות לא תעשה (ספר החינוך)

פסח שני – השערים פתוחים

איתא בזוהר הקדוש - מי שרופץ לראות את המלכה יוכל לראות. הפרוז מכריו: כל מי שלא יוכל לראות את המלכה, יבא ויראה עד שלא ינעלו השערים. אימתי הפרוז מכריו? בארבעה עשר לחדש השני, שהרי משם ועד שבעה ימים השערים פתוחים. מכאן והלאה ינעלו השערים. ועל זה פסח שני. בי"ד לחודש השני הוא חודש אייר שמתאריך זה ועד שבעה ימים יהיו השערים בשמים פתוחים, ואחרי תאריך זה ינעלו שוב את השערים וזהו מעלת וגדולת יום זה של פסח שני. (בהעלותך קנ"א - מתורגם)

סגולה נפלאה לומר **אלהא דמאיר ענני** כמבואר בגמרא (ע"ז יח). ביאר המהרש"א - שרבי מאיר לא התכוין בדבריו לרמוז על שמו, שהרי אין הקב"ה מייחד שמו על הצדיקים בחייהם. אלא היתה כוונתו לומר 'אלהא שמאיר לארץ ולדרים עליה, הוא שיעננו'. או שביקש לרמוז 'אלהא דמאיר לנו במלכות יון הקודמת, בנס נרות חנוכה, הוא יעננו להצילנו בנס מיד הרומאים'.

כתב החיד"א - מזה נשתרב המנהג בכל גלילותנו דעל כל צרה שמתפלל האדם אומר **אלהא דמאיר ענני** ונודרים שמן או צדקה לנשמתו של רבי מאיר. והשתא הנהג כך באומרו **אלהא דמאיר ענני** טוב דיכוין בדעתו שיענה באותה כוונה שכיוון בה רבי מאיר. (פתח עינים - ע"ז ט).

סגולה אם ירעה ח"ו גניבה ואבידה ובכל עת צרה וחולי ומכאוב נודרים שמן או מעות על קברו ואומרים:
הריני מנדב שאר למאור לעילוי נשמתו של רבי מאיר בעל הנס כדי שהקב"ה בזכות רבי מאיר בעל הנס יצילני לי ולאשתי מכל חולי ומכל כאב ונהיה בריאים דשנים ורעננים ושקטים ויצילנו מכל צרה ומכל מיני פורעניות ויארץ ימינו בטוב ושנותינו בנעימים לעבודתו יתברך. **אלהא דר' מאיר ענני** (ג' פעמים). (טעמי המנהגים)

מקובל במסורת מדור לדור, שרבי מאיר ביקש להקבר בעמידה, כך שאם יבוא המשיח ותהיה תחיית המתים, הוא יקום כפי שנפטר בגיל זקנה, ויוכל לרוץ מיידי לקראתו.

ועוד טעם נכון על רבי מאיר בעל הנס שנקבר מעומד לפי שורש נשמתו זכותו מגן על העולם אחר פטירתו כאשר היה מגן בחייו בעודו עמהם ועל כן נמצא זכותו דומה לעץ הנטוע שהוא עומד על עמדו ולכן קברוהו מעומד לרמוז שזכותו דומה לעץ הנטוע. (בניחו - סוכה מה ב)

סגולה לבנים ולזיווג הגון

בפרשת אמור (ויקרא כא א) **'אמר' 'ואמרת'** הוא ב' פעמים **אמור** (494) עולה **פרו ורבו** (494), וקריאת פרשה זו יוכל להיות סגולה לבנים, וזהו (שפרש"י) להזהיר גדולים על הקטנים, היינו להוליד ילדים קטנים. (אוצר הסגולות בשם 'עטרת ישועה')

פסח שני שהוא יום י"ד אייר - ירבה בשמחה קצת כי קדוש היום (החיד"א במורה באצבע אות בר"ד), ומי שחננו ה' בעושר יהיו על שולחנו תלמידי חכמים וצנועים ומקיים כל דכפין כפסח ראשון. (מועד לכל חי - סימן ז אייר)

ויאמר י-הוה אל משה אמר אל הפקנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא ישמא בעמיו. (כא כ) פרש"י - **'אמר' 'ואמרת'** להזהיר גדולים על הקטנים. **שאלה** - מה הטעם ששינה הלשון ולא אמר **דבר ואמרת** כמנהגו בכל התורה.

תשובה - לפי שהכהנים הם משונים ומובדלים משאר העם שהם משרתיו של מלך, לזה אין ראוי שיהיה מדבר עמהם כשאר העם, ולזה לא אמר **אמר אל בני אהרן הפקנים**, אלא **אל הפקנים בני אהרן**, ועוד לפי שהם **בני אהרן בני שושבינא** דמלכא ראוי שיהיה בהם שינוי הדבר, **'אמר' 'ואמרת'** בלשון רכה, לא כשאר העם שמדבר עמם בלשון דיבור בלשון קושי, מפני אימת המלכות. (שפתי חנה)

'אמר' 'ואמרת' להזהיר גדולים על הקטנים. - שיאמר אל הכהנים ויזכיר להם שהם זרע קדוש ה' איש חסידו שהמה בני אהרן וראוי ומחויב להם ליוזר בתוספות קדושה במצות הכהנים יותר מכל ישראל ואחר שהזהיר להם **ואמרת אלהם** וכו'. (הת"ס עה"ה)

אמרו במדרש צפה הקב"ה שעתידי שאול למלוך על ישראל ולהרוג נוב עיר הכהנים ולדרוש אוב וידעונוי וכו'. הראה לו הקב"ה למשה דור דור ודורשיו, דור דור ופרנסיו, דור דור ומלכיו, והראהו שאול המלך הוא ובניו נופלים בחרב, אמר לפניו רבש"ע מלך ראשון שיעמוד ידקר בחרב, אמר לו **אמר אל הפקנים בני אהרן**. שחטא בהריגת נוב עיר הכהנים. ומשה התפלל הרי הריגת שאול יהיה חילול ה' בפני אומות העולם. ובקש משה (דברים ג כה) **אעפ"ה נא, לתקן אותו עון נוב אחימלך**. (רבינו בחיי)

שאלה - מה היה עון נוב עיר הכהנים שנהרגו. **תשובה** - נתקיים בהם גזירת הקב"ה על עלי הכהן (ש"א ב לג) **וכל מרבית ביתך ימותו אנשים**. וכולם היו ראויין להיות כהנים גדולים, כמו שארז"ל, וכולם מזרע עלי. ועלי ניצוץ אהרן, ובשביל שאמר לעם (שמות לב ב) **פרקו נזמי הנהב** וגרם לשבירת הלוחות לכו אמר הכתוב (ש"א ד יח) **ויהי כהנפירו את ארון האלהים ויפל מעל הכסא**, רמז לשבירת הלוחות אשר היו בסביבתו, ועל כן הפיל את עצמו לקבל ענשו כדין ע"ז בסקילה, שגרם עשיית העגל, והוא על דרך (תהלים ג) **וסביביו נשערה מאד**. על כן נאמר בעלי **נתשבר מפרקתו ונמת**, וזה תיקון לו. (מנחת יהודה בשם אור תורה)

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הוא לי-הוה בכל מושבתיכם. (כג א) אמרו רז"ל (שבת קיח): **כל המשמר שבת פהלקתו, אפילו עובד עבודה זרה קדור אנוש** - מוחליו לו.

שאלה - מהי ההדגשה של **פהלקתו**. הרי אם אינו כהלכתו ודאי הוא לא נחשב כשומר שבת. וכתב 'יערות דבש' כי אי אפשר כלל במציאות שינצל מאיסור שבת אם לא ילמוד כל הדינים על בוריים היטב היטב. **תשובה** - לפי ששמירת השבת צריכה להתבצע בשלושה מישורים: במחשבה, בדיבור ובמעשה, ורק אז שמירת השבת היא מושלמת, וזוהי ההדגשה כל המשמר שבת פהלקתו, מוחליו לו, רק שמירה מעולה כגון זו, היא מועילה כדי שימחלו לו על כל עוונותיו.

על דרך הרמז - שמירת השבת צריכה להיעשות באהבה גמורה. אהבת המחשבה, אהבת הדיבור ואהבת המעשה, וכנגד שלושת האהבות הללו נשנו ל"ט מלאכות האסורות בשבת, ששלושה פעמים 'אהבה' עולה בגימטריא ל"ט, כמניין המלאכות האסורות בשבת. (בניחו - שבת קיח:)

אלה מועדי י-הוה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם. (כג ד) 'אתם' - אפילו שוגגין, 'אתם' - אפילו מזידין, 'אתם' - אפילו מוטעין. (ר"ה כה.) רמז לדבר - **אתם** ר"ת אנוסים תועים מזידין. כמו שאמרו רז"ל דעל פיהם יהיה בכל אופן. (חומת אנך)

